

Dağ Çiçeklerine Ninniler Biriktiren Şair: Mustafa Pınarbaşı

◆Recep Şen

Bazı insanlar vardır hiç yüz yüze görüşüp tanışmamışsınızdır ama size dost, candan ve yakın gelir nedense. Özel insanlardır onlar sizin için kalabalıklar arasında. Hiç şair dostunuz oldu mu bilmiyorum? Şairlerden bahsediyorum evet. Tılsımlı mısralarıyla gönül telinize dokunan müstesna yüreklerden... Mesafeleri aradan kaldırıp gönülleri yakın eder, birleştirir şairler. Şiirin gücü, şairin maharetidir bu elbette. Bu yazımda benim de okuduğumda etkilendiğim, mısralarıyla ben de iz bırakan ama birçoğunuzun ismini dahi duymadığı bir şairden söz edeceğim sizlere: Mustafa Pınarbaşı. Bir köşede unutulmuş, birkaç vefalı dostu tarafından hatırlanan, gün yüzüne çıkarılan bir şair o. Şiirin kalbinin attığı şehir Kahramanmaraş'tan bir şair. "Büyük Türk Şiirinin Beyaz Kartalı Bahaettin Karakoç" ustanın şiir dergâhından soluklanan ve buradan aldığı feyizle kendi şiir dünyasını kuran bir şair. Biz onu yıllar önce *Kırağı*'dan tanıyoruz. Kırmızı renkte basılmış *Akşam İner Yağmura Tutunarak* kitabı ile. Yıllar sonra *Serap*¹ ile çıkıp geldi.

"Güneşe yazdım kavgamı
Aşktır yücelten adamı
Sana olan bu sevdamı
Sildiğinden haberin yok" (s. 162)

"Burda seni yaşarım ben
Katar katar gelip giden
Dua eden selam eden
Diller içime dökülür" (s. 71)

Ten ölür, bedeni toprak alır ama muhabbetle söylenen şiirler baki kalır bu gök kubbe altında. Hani "Ölen hayvan imiş / Âşıklar ölmez" diyor ya şair, hakikat budur bu âlemde modern insan pek anlamak istemese de. Evet, âşıklar ölmez, şairler de ölmezler çünkü âşıklarla kardeşirler onlar; gönüllerde bıraktıkları izle, eserlerle yaşarlar. 31 Ekim 2016'da Hakk'ın rahmetine kavuşmuştu Mustafa Pınarbaşı. Sessizce, kırk sekiz yaşında, sevdiği birkaç şair dostunun omuzlarında, tam da en verimli olabileceği çağlarda, erken sayılabilecek yaşta bu dünyaya veda etti. Aklıma Rahmetli Cahit Zarifoğlu'nu getirmişti Mustafa Pınarbaşı'nın bu erken ölümü. Zarifoğlu da erken yaşlarda kaybettiğimiz şairlerdendi. Ayrıca, Pınarbaşı'nın şiirlerini okuduğumda ve hayat hikâyesini öğrendiğimde ona

benzer yönlerinin olması da dikkatimi çekmişti. Küllü nefsin zâikatül mevt, ilahi kanun böyle diyor. Ölüm biz faniler için, hepimiz öleceğiz vakti saati geldiğinde.

"ölüm
Tanrım bu kadar mı güzel gelirmiş
Bir gün olup da
güveleriyle baş başa kaldığında insan" (s. 138)

Böyle diyor şair ölüm bahsinde. Doğduk ki, öleceğiz. Esas mesele, nasıl öldüğümüz ve giderken arkamızda kalıcı ses, soluk ve renk bırakabilmek. Bugünü yaşarken, kültür ve sanat adına geleceğe ne zenginlik bırakıyoruz? Önden gidenler bunu anlatırlar aslında bize. Herkes gibi sıradan bir hayat yaşayıp gitmek değil mesele. Mesele, köhnemeden, her dem diri ve taze kalarak, yeniden doğarak bu âlemden ebedi âleme göçebilmek... Rabbim böyle imrenilesi, bereketli, üretken bir ömür nasip etsin hepimize. Asıl mesele bu, gerisi lâfu güzaf... Yahya Kemal'in "Ölmek kaderde var, yaşayıp köhnemek hazin / Bir çare yok mudur buna ya Rabbe'l- âlemin" dizeleri bu hüznü dolu hakikati haber verir bize. Köhnememek için de muhabbetle yaşamak, muhabbetle eserler ortaya koymak gerekiyor. Şair Mustafa Pınarbaşı da kendisinden geriye muhabbetle yazılmış şiirlerini bıraktı. Coşku dolu, hasret dolu, yaşanmışlık dolu şiirler bunlar.

"güneşin yedi rengi sana benzer en fazla
her sabah başka bir renk alır beni içine
hep seni hatırlarım, şiirle, sözle, sazla
nasıl oldu bu hicran, oldu hiçi hiçine" (s. 187)

Her şair kendi iç sesini ve ruhunun rengini yansıtır mısralarına. Kendi kelimeleriyle kurduğu şiir dünyasında şiir diliyle söyler, şiir diliyle konuşur. Gelen, gönülden doğan, bahşedilen bir şeydir ona şiir, duyar ve söyler; yazmak en son iş. O duyusu, söyleyişi kayıt altına almaktır yazmak. Onun için şiir yazılmaz, içte doğar, duyulur ve söylenir. Pınarbaşı'nın şiirleri de böyledir. Şair, özenle seçer kelimelerini, gönlünde demlendirir ve ondan sonra havalandırır. O şiir artık kuş misali havalanmış ve konacak gönül aramaktadır. Her bulduğu yere konmaz çünkü. Sözün kadrini bilen muhabbetle dolu gönüller arar ve orada karar kılar.

"gidebilecek yerlerim vardı eskiden
dağ zirvelerinde rüzgâr

1 Mustafa Pınarbaşı, *Serap -Bütün Şiirler-* Morat Yayınları, Kahramanmaraş 2018.

*masallardan orman kuytuları
ya da kuğulu bir göl kıyısı
ah heba ettim ömrümü
bahtımın bana gül uzatacağı yok
uzadıkça uzuyor ömrüm
yabancı bir lisanda
ak saçlarıyla” (s. 157)*

Ömrünün büyük bir bölümü gurbet elde (Hol-landâda) geçen şair, gelme borçludur sevdiklerine ve mahcubiyet doludur; bu öyle bir mahcubiyettir ki, güllerin yüzünde taşıdığı mahcubiyetten daha eskidir. Gurbette yaşar ve gurbeti iliklerine kadar hisseder ve şöyle seslenir mısralarında:

*“sana bir gelmek borçluyum hasan
ama mahcupluğum güllerinkinden eskidir
gözlerimin karası uzaklığın resmidir
hasan, mahzun süzülmekte akşam
bir kızın kalbi kadar ince uykusundan
duruyorken hala başımda bahardan bir taç
toprak bana, ben toprağa muhtaç
sana bir gelmek borçluyum, hasan” (s. 77)*

Benim, Mustafa Pınarbaşı'nın şiiriyle tanışmama vesile olan Tayyib Atmaca ağabeydir. 'Serap -Bütün Şiirler- Mustafa Pınarbaşı' kitabıyla başladı her şey. Hakikatli hikâyesi olan hayatları okumayı, dinlemeyi seviyorum. Gönül telime dokunuyor böyle hikâyeler, diğerleri tırırır. O yüzden almayı istemişim bu kitabı. Bir hikâyesi, hatırası olduğu için. Kitap, Tayyib Atmaca ve Yasin Mortaş ağabeylerin emeğiyle hazırlanmış ve özel baskı olarak belli bir sayıda basılmıştı. Bu iki şairin bir şaire, bir dosta ve her şeyden önce şiire vefasının göstergesi olarak ve bir kıymet unutulmasın denilerek "Serap -Bütün Şiirler- Mustafa Pınarbaşı" adıyla yayımlandı. Ben de bir vesile ile bu kitabı edinmiş ve kitaplığıma koymuştum. Zaman zaman şiirlerden okuyor hatta kitabın sonuna beğendiğim şiirlerin sayfalarını da not ediyordum. Onlardan bir tanesi mesela:

*“Hayra yorulmuyor gördüğüm rüya
Delirmedim aklım başımda güya
Küresel sıcaktan yansa da dünya
Çok yalnızım üşüyorum bu gece” (s. 272)*

Hayat hikâyesi ve şiirlerinden tanımaya çalıştığım Mustafa Pınarbaşı kendi dünyasında yaşayan, şiirleriyle kendi dünyasında kopan fırtınayı bize anlatan derviş gönüllü, rindâne, aşkın söyleyişe sahip bir şair. Mısralarını okuduğunuzda yaşanmışlığın izlerini görüyorsunuz. Bunlar yaşanmadan söylenmez diyorsunuz yani. Sizi sarıyor mısralar.

Onun şiirlerindeki iç titreyişleri, inilti, hüzün, acılar, sancılar, yalnızlık, aşk, hasret, ayrılık, gurbet, içten yanış, haykırış, hıçkırıklar, kırılğanlık, hassasiyet, umut, dua, yakarış, kor gibi yüreğe dokunan mısralarda kendini gösterir bize. Deli dolu aşk sarhoşu bir derviş gibidir bazen, bazen de münzevidir kendi şiir iklimine çekilip. O da her şair gibi rikkat dolu bir ruh haline sahiptir. Bu rikkati mısralarına sinmiştir. Pınarbaşı serbest şiirlerinin yanında hece ile de şiirler yazmıştır. Özellikle gazel formunda yazdığı şiirlerde tasavvufi bir tat olduğunu da fark edersiniz. Onda güçlü bir iman ve teslimiyetin izlerini müşahede etmek mümkün. Gönül Allah ve Peygamber sevgisiyle dolu mümin bir şairdir o.

*Usanmak ne kelimedir koşup sana ey elçi
Giyotine baş koymuşum; de ki bir kez:” bizdensin”
(s. 123)*

*Canım efendim, bırakma beni bu çöllerde toz
Ayağının çarığıyım, “kime ne” değilim ben (s. 126)*

*Ben hatem-erresulün kölesiyim hak ve hak
Bir defa görsem onu ölüm yok olacaktır (s. 130)*

Kitabın kapağındaki resmi ilk gördüğümde aklima şunlar gelmişti: Dışarıdan bakınca sakın bir derviş, içeriden bakınca, şiirlerini okuyunca semaver gibi kaynayıp fokurdayan ve bunu mısralarına döken gönül işçisi... Gerçek gönül işçileri böyledir. Pek sağda solda göremezsiniz onları. Afili dergilerin sayfalarında da rastlayamazsınız onlara. Birbirlerini parlatan genel yayın yönetmenlerinin ve editörlerin yazılarında zaten hiç göremezsiniz Pınarbaşı gibi bir köşede unutulmuş cevherleri. Bu tam da bir şair hikâyesidir. Böyledir gerçek şiir emekçilerinin, gönül işçilerinin hikâyesi. Bu yazı çizi dünyası piyasa mantığına büründüğünden, parayla raksı öncelediğinden, popüler kültür denen illetin hegemonyası altına girdiğinden beri böyledir bu işler. Bu işler böyledir ama böyle olmaması, böyle gitmemesi için direnen insanlar da vardır. İşte biz bu ahlaka sahip olanlara şair, yazdıklarına da şiir diyoruz. Bir mesuliyeti omuzlarında taşıyan ve bu idrak içinde şiire hürmetle eğilen, yazdıkları üzerinde tir tir titreyen Türkçe'nin mimarları, savunan adamlarıdır onlar. Şairin şu mısralarındaki şairane söyleyiş ne güzeldir:

*“gide gide gelmekten unuttun mu gelmeyi
nerelerde bıraktın büklüm büklüm gülmeyi
beni duyuyor musun, yaşamaktan ölmeyi*

yeğlemesem olmuyor, yeğlesem yakışmıyor
bir anda kaldırım başınızı şarkılardan
salkım salkım sarkarım bir anda asmalardan
yüzüm gözüm paslandı kırmızı yazmalardan
bağlamasam olmuyor, bağlasam yakışmıyor (s. 42)

Derttir insanı söyleten. Bir derdi olmazsa insanın, anlamı da olmaz. Anlamsız hayatın da bir önemi yok. Gönlüne doğan bir şiiri gecenin bilmem kaçında telefonda şair arkadaşına okuyan ve onunla uzun uzun dertleşen insanın bir derdi vardır elbet. Dertini açacak birilerini bulamazsa, gönlüne doğan şiiri söylemezse çatlayacaktır o. İyi ki Pınarbaşı'nın Yasin Mortaş gibi, Tayyib Atmaca gibi şiir yürekli güzel dostları vardı. Yoksa bir kıymet kaybolup gidecekti. Bir vesile tabii ki her şey. Bulunmaz bir nimet ayrıca insanın güzel dostlarının olması. Böyle güzel dostlarınız varsa onların kıymetini bilin, gerisi boş! Bu dünyanın aslı astarı yok bunu da unutmayın lütfen! Hiçbir güzellik bu âlemde kaybolmaz. Modern insan kıymetini bilmese de kaybolmaz. Bir vakit gelir, Allah onu meydana çıkartacak vesileler yaratır, hak ettiği değerini hak eden gönüllerde buldurur. Güzel dostları olmalı insanın, gecenin bilmem kaçınıc saatinde tatlı uykusundan uyandırıp dertleşebileceği dostları...

Onu şöyle anlatıyordu arkadaşı Tayyib Atmaca bir yazısında: "Mustafa Pınarbaşı'yı Bahaettin Karakoç'un yıllar önce çıkarmakta olduğu Dolunay Dergisi'nin bürosunda tanıdım. Aradan uzun yıllar geçmesine rağmen kendinde olduğu zamanların çoğunda muhabbetimiz kesintiye uğramadan sürdü gitti. Onu tanıdığımda Kahramanmaraş/Elbistan'da sağlık memuru olarak yeni göreve başlamıştı. Memuriyet içine sinmedi Hollanda'ya gitti. Mustafa ile yoğun görüşmelerimiz Hollanda'da yaşadığı dönemlerde oldu.

Mustafa Pınarbaşı, zamanın ve saatin dışında yaşardı. Gecenin bir vaktinde -çok zaman uykularımı bölerek -arar uzun muhabbetin sonunda yazdığı yeni şiirini okurdu. Türkiye'de 20-25 yıl öncesinde yurt dışını sadece postaneden arayabildiğimizi hesaba katarsak Hollanda'dan en az yarım saat, bir saat aramanın ne kadar külfetli olduğunu siz tahayyül edin. İşin ucunda muhabbet varsa, şiir varsa elbette şair cebinin hesabını yapmaz."²

Mustafa Pınarbaşı'nın 'Orada Çiçeksın Sen' şiir kitabının arka kapağına Bahaettin Karakoç şunları yazmıştı: "Bize ilk geldiğinde çok hevesliydi ama çiydi, hamdı, karma-karıştı... Dinlemesini bildi, bildiklerini sanatlıca ördü, gösterilen ufukları gör-

2 Tayyib Atmaca, "Aklın Kıyısında Seksek Oynayan Şair: Mustafa Pınarbaşı", *Birnokta*, S. 179, 2017, s. 18.

dü ve yandı, pişti, yetti, öncekilerin parmak iziyle nakışlanan kabuklarını kırıp kendi kişiliğini kurdu."³

Çocukluk arkadaşı, yâreni, çok yakın dostu Şair Yasin Mortaş, Pınarbaşı'na ithaf ettiği 'Yalgi' isimli şiirinde şöyle söylüyordu içten duygularla:

"yağmurla paslanmış kaç yılı
şiir odasında sakladık / zımparaladık
kaç binyılı doldurduk cebimize / sonra düşürdük
kaç kere çölde çıra yaktık aşka
kaç kere taşırdık dünyaya hüznümüzü
kimse yol olmadı bize yâr'dan başka
aşk heybemizde ırmak türküleri
sümbül bükümlü umutlar
çöl devinimleri vardı şairim
ah şiirlerine kum
gölgesine ışık eleyen dervişim"⁴

İbrahim Ethem Gören'in İttifak Gazetesi'ndeki köşesinde yazdığı 26.10.2018 tarihli "Bahaettin Karakoç'un Ardından..." başlıklı yazısında Bahaettin Karakoç'la ilgili şu bilgiyi veriyor: "Kendi kozası, arısı, balı, çiçeği, şiir iklimi olan şair, gençlerin, genç şairlerin önünü açtı. Mecmuayı yayınladığımız yıllarda hemşehrisi Mustafa Pınarbaşı'nın Dolunay Yayınları'ndan okuyucuyla buluşan Orada Çiçeksın Sen başlıklı ilk şiir kitabının yayınlanmasına öncülük etmiş, kitabını matbaamızda basmıştık."⁵

Son söz olarak, burada Büyük Türk Şiirinin ustalarından Bahaettin Karakoç'un şair Mustafa Pınarbaşı'nın şiir yolculuğunda onun elinden nasıl tuttuğunu, yol gösterdiğini, destek olduğunu yazmazsak eksik olurdu diye düşünüyorum. Belki böylece kendi kitabından başkasının kitabını okumayan, kendisinden başkasını tanımayan kibir abidesi erbab-ı kalem, her şeyi para olarak gören paragöz yarıncılar, kendi tayfasından başkasını kapılarından içeri sokmayan dergiler onun bu erdemli davranışından ders alırlar.

Yapılan güzel işlerin unutulmaması, güzelliklerin gizli kalmaması temennisiyle merhum şair Mustafa Pınarbaşı'na Yüce Allah'tan rahmet diliyorum.

3 Mustafa Pınarbaşı, *Orada Çiçeksın Sen*, Dolunay Yayınları, Kahramanmaraş, 1992.

4 Yasin Mortaş, "Yalgi", *Birnokta*, S. 179, 2017, s. 8.

5 <https://www.ittifakgazetesi.com/bahaeddin-karakoc-un-ardindan-m225.html>